

1. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો 400 શબ્દોમાં જવાબ આપો [08]

1) સમાવેશી શિક્ષણનો અર્થ શું છે ? ભારતીય શિક્ષણ પ્રણાલીમાં સમાવેશી શિક્ષણની વિભાવના અને જરૂરિયાતની ચર્ચા કરો.

2) બહુસાંસ્કૃતિક સમાજનો અર્થ શું છે ? બહુસાંસ્કૃતિક સમાજમાં અને શીખવવાના સિક્કાંતોની ચર્ચા કરો

3) સમાવેશનનો ઇતિહાસ વિયોજનથી સમાવેશનમાં બદલાવ જરૂરી છે ? સમજાવો.

(b) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો 2૫૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો [06]

(i) અનુક્લન, આવાસ અને ફેરફારને વ્યાખ્યાયિત કરો. કોઈપણ એક ની વિભાવના નો ઉલ્લેખ કરો.

(ii) સામાજિક સમાવેશનની સંકલ્પના આપી તેની જરૂરીઆતો જણાવો.

(iii) દિવ્યાંગ બાળકોને શિક્ષણ સમુહમાં આપવા માટેની યોજના બનાવો.

2. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો 400 શબ્દોમાં જવાબ આપો [08]

1. ચેતાકીય વિકાસાત્મક અક્ષમતાની સમજ સ્પષ્ટ કરો.

2. ભારતમાં સમીક્ષિત શિક્ષણની જરૂરિયાત જણાવી તેના અમલીકરણમાં નડતા પરિબલોની ચર્ચા કરો .

3. શારીરિક અક્ષમતાઓનો પરિચય આપો.

(b) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો ૨૫૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો

[06]

1). સમાવિષ્ટ શિક્ષણ માટે સુવિધા આપનાર તરીકે સમાવેશી શાળાની ભૂમિકા ચર્ચા કરો.

2) સામાન્ય શિક્ષણ અને સમાવેશી શિક્ષણ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

3) વર્ગમાં અપવાદરૂપ બાળકો કેવી રીતે ઓળખી શકાય સમજાવો.

3. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો 400 શબ્દોમાં જવાબ આપો

[08]

1) અનુકૂળન એટલે શું ? શૈક્ષણિક પ્રક્રિયામાં અનુકૂળન કેવી રીતે સાધી શકાય .

2) વર્ગખંડમાં શિક્ષણ માટે સમાવિષ્ટ શિક્ષણની કેટલીક શિક્ષણશાસ્ત્રની વ્યૂહરચનાઓની ચર્ચા કરો.

3) અનુદેશનમાં માહિતી પ્રત્યાયન પ્રૌઘોગિકી એટલે શું ? વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

(b) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના 250 શબ્દોમાં જવાબ આપો

[6]

1) શિક્ષણમાં યુનેસ્કો 2009 નીતિ માર્ગદર્શિકા સંદર્ભમાં કોઈ બે ઘટકો સમજાવો.

2) અક્ષમતાઓ સાથે વ્યક્તિઓના હક વિષયો સમજાવો.

3) અક્ષમતાઓના પરિચય અને અક્ષમતાઓ જે (RPwD) અધિનિયમ, ૨૦૧૬ ના પરિચય આપો.

4. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો 400 શબ્દોમાં જવાબ આપો

[08]

1). સમાવેશી શિક્ષણ આપતી કોઈ એક સંસ્થાની મુલાકાતનો અનુભવ રજૂ કરો.

2). શીખવાની યુનિવર્સલ ડિઝાઇન સમજાવો.

3). રાષ્ટ્રીય પુનવર્સન સમિતિ ધારો-૧૯૯૯ સમજાવો.

(b) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના 250 શબ્દોમાં જવાબ આપો

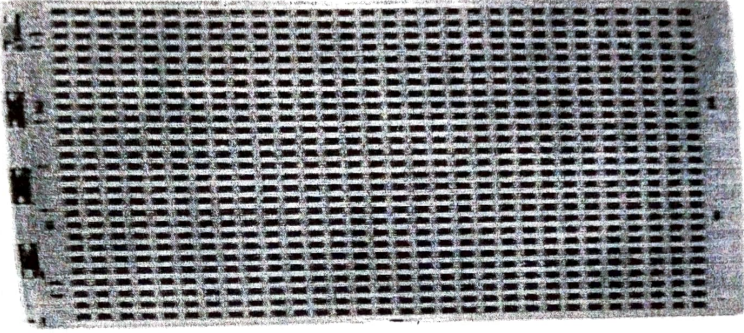
[6]

- 1). રિહેબિલિટેશન કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયા એક્ટ 1992 વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.
- 2). વિકલાંગ લોકો માટે અલગ-અલગ સૂચનાઓ સમજાવો.
- 3). સામાન્ય શિક્ષણ અને સમાવિષ્ટ શિક્ષણ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

5. નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો

[14]

- 1). દિવ્યાંગ બાળકોને લેખનની લિપી અને તે માટેની સામગ્રીના સાધનો જણાવો.
- 2). સમાવેશી શિક્ષણમાં મૂલ્યાંકન નીતિ શું છે ?
- 3). આપેલ ચિત્રનો પરિચય આપો.

- 4). NEP-2020માં સમાવેશી શિક્ષણની જોગવાઈ દર્શાવો.
- 5). સમાવિષ્ટ શિક્ષણ માટેની રાજ્ય સરકારની સંસ્થાઓ અને જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો.
- 6). સમાવિષ્ટ શિક્ષણમાં શિક્ષક માટે જરૂરી કૌશલ્યો શું છે ?
- 7). શારીરિક અક્ષમતા એટલે શું ?
- 8). દિવ્યાંગ જીવન હોવાં છતાં આપણા સૌ માટે પ્રેરણાદાયી જીવન જીવનાર મહાન વ્યક્તિઓના નામ અને તેમનું યોગદાન જણાવો.
- 9). સર્વ સમાવેશક શિક્ષણ, યુનેસ્કો, 2009 અંગેની નીતિ માર્ગદર્શિકા સંદર્ભમાં હકારાત્મક વલણની ચર્ચા કરો.
- 10). શિક્ષણમાં સમાવેશનો અર્થ સમજાવો.

પ્રશ્ન ૧ (A) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનો જવાબ 400 શબ્દોમાં આપો.

08

(1) શિક્ષણક્ષેત્રે ICTનું મહત્વ જણાવો. વિવિધ ICT નો શિક્ષણમાં ઉપયોગ દર્શાવો.

(2) કેવા સંજોગોમાં ઈંટરનેટનો જન્મ થયો ઈંટરનેટ ઇતિહાસ અને તેનો શિક્ષણમાં ઉપયોગ જણાવો.

(3) બ્રાઉઝર એટલે શું ? બ્રાઉઝરનો ઉપયોગ જણાવો.

(B) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો.

06

(1) સર્ચ ઓપરેટર સમજાવો.

(2) ગૂગલ સર્ચની વિશિષ્ટ યોજનાઓ સમજાવો.

(3) વિષયવસ્તુની પ્રમાણભૂતતાના સંદર્ભે ઈંટરનેટ સ્ત્રોતોનું મુલ્યાંકન જણાવો.

પ્રશ્ન 2 (A) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનો જવાબ 400 શબ્દોમાં આપો.

08

(1) ટેકનોલોજીકલ અને પેડોગોજીકલ વિષયવસ્તુ જ્ઞાનના અગત્યના ઘટકો જણાવો.

(2) ઓનલાઈન માધ્યમ દ્વારા અધ્યાપન એટલે શું ? ગૂગલ મીટ ક્લાસરૂમ વિસ્તારમાં સમજાવો.

(3) ઝૂમ અને માઈક્રોસોફ્ટ ટીમ્સની આકૃતિ દોરી તેના અગત્યની ચાવીરૂપ શબ્દો જણાવો..

(B) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો.

06

(1) ટેકનોલોજી સંકલિત અધ્યયનના અનુભવો જણાવો.

(2) સહાયક ટેકનોલોજી સંકલ્પના અને ઉપકરણો સમજાવો.

(3) કોઈ પણ એક ઓનલાઈન તાસ માટેની લીક બનાવવા માટેની પ્રક્રિયા દર્શાવો.

પ્રશ્ન ૩ (A) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનો જવાબ 400 શબ્દોમાં આપો.

08

- (1) પ્રત્યાયન દૂલ એટલે શું? કોઈપણ બે દૂલ સમજાવો.
- (2) લર્નર મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમ અને કૌસ મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમ ની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
- (3) ડીલીવરી અને વિતરણ માટેના ઉપકરણો સમજાવો.

(B) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો.

06'

- (1) ઈ-મેઈલ એટલે શું? તેના લાભ અને કેવી રીતે ઈમેલ બનાવી શકાય સમજાવો.
- (2) કોલોબ્રેશન ટૂલ્સ સમજાવો.
- (3) MOOC એટલે શું? તેનો ઉપયોગ જણાવો.

પ્રશ્ન ૪ (A) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનો જવાબ 400 શબ્દોમાં આપો.

08

- (1) મૂલ્યાંકન માટેના ડિજિટલ ટૂલ્સ સમજાવો.
- (2) નેશનલ રિપોઝિટરી ઓફ ઓપેન એજ્યુકેશનલ રેસોર્સીસ(NROER) એટલે શું અને તેના હેતુઓ અને તેના ઉપયોગ જણાવો.
- (3) SWAYAM ના લાભ અને અમૃતા ઓલેબ્શની વિશેષતા સમજાવો.

(B) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો.

06

- (1) ઈલેક્ટ્રોનિક મૂલ્યાંકનના પ્રકારો સમજાવો.
- (2) કમ્પ્યુટર આસિસ્ટેડ એસેસમેન્ટ અને તેના ઉપયોગ જણાવો.
- (3) ઈ-પાઠશાળા અને અંગીરા સમજાવો.

પ્રશ્ન ૫ નીચેના દસ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોનો જવાબ આપો.

14

- (1) ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી એટલે શું?
- (૨) હેકીંગ એટલે શું?
- (3) NEP-2020માં ICT અંગેની સ્પષ્ટતા કરો.
- (૪) આભાસી વર્ગખંડ એટલે શું?
- (૫) બ્લોગીંગ એટલે શું?
- (૬) પાવટન એટલે શું?
- (૭) પોડકાસ્ટીંગ સમજાવો.
- (૮) IITE નું ફૂલફોર્મ જણાવો.
- (૯) અમૃતા ઓલેબ્શની વેબસાઈટ કઈ છે ?
- (૧૦) NPTEL નું ફૂલ ફોર્મ જણાવો.

IITE, Gandhinagar Affiliated North Zone B.Ed. Colleges

B.Ed. Sem-III Prelim Exam Dec.-2021

Paper Code : -અભ્યાસક્રમમાં ભાષા

Duration : 03:00 Hours

Total Marks : 70

પ્રશ્ન-1 (અ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નોના 400 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (08)

1. અભ્યાસક્રમમાં ભાષાની સંકલ્પના, વ્યાખ્યા આપી તેના સ્વરૂપની ચર્ચા કરો.
2. ભાષાનો શબ્દાર્થ સમજાવી ભાષા શીખવાતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો ચર્ચો.
3. ભાષાના વિવિધ સિદ્ધાંત જણાવી ઉણપ સિદ્ધાંતની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-1 (બ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નોના 250 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (06)

1. લોકબોલી અને પ્રમાણભૂત ભાષાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
2. માનવજીવનમાં ભાષાની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
3. અસાતત્યનો સિદ્ધાંત સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન 2 (અ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નોના 400 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (08)

1. બાળકના ભાષા અધ્યયનને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો.
2. ભાષા વિકાસના વિવિધ સિદ્ધાંતો જણાવી વર્તનવાદ સિદ્ધાંત સમજાવો.
3. અધિભાષાશાસ્ત્રનો અર્થ જણાવી ખ્યાલ અંગે વિસ્તૃત સમજાવો.

(બ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નોના 250 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (06)

1. ભાષા વિકાસમાં જ્ઞાનાત્મક સિદ્ધાંતની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
2. પ્રથમ અને બીજી ભાષા અધિગ્રહણ અંગે મંતવ્યો જણાવો.
3. ભાષાના મહત્વના કૌશલ્યો જણાવી લેખન કૌશલ્યની વર્તમાન પ્રસ્તુતતા જણાવો.

પ્રશ્ન ૩ (અ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ૪૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

૧. બાળકો માટેની વાંચનની પ્રયુક્તિઓ વિસ્તૃત સમજ આપો.
૨. વર્ણનાત્મક લખાણ સ્પષ્ટ કરી કથાનક લખાણનું સ્વરૂપ કરો.
૩. બાળસાહિત્યના લખાણનું વિશ્લેષણ કરવાની પ્રક્રિયા સમજાવી બાળસાહિત્યકારની વિષયવસ્તુ વિશ્લેષણ કરી સમજાવો.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના (૨૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

૧. પાઠ્યપુસ્તકમાં રજૂ થતા સંસ્કૃતિક સંદર્ભ ઉદા.સમજાવો.
૨. લેખન કૌશલ્યમાં ચિન્હાંકન અને શૈલીની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
૩. વાંચન અર્થગ્રહણને વધુ સુદૃઢ બનાવવા માટેની તકનિકીઓ સમજાવો.

પ્રશ્ન ૪ (અ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ૪૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

૧. વર્ગખંડમાં પ્રત્યાયનના માધ્યમ તરીકે ભાષા જણાવી વિવિધ પ્રત્યાયનના માધ્યમો જણાવો.
૨. વર્ગખંડમાં બહુભાષિતા અને તેની અસર બાળકો પર થવાનાં કારણો .
૩. પ્રત્યાયનના વિવિધ આયામો જણાવી કોઈ એક કાર્યક્રમનો અહેવાલના મુદાઓ સ્પષ્ટ કરો.

(બ) પ્રશ્નોના નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે (૨૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

૧. Nep-૨૦૨૦માં ભારતીય વર્ગખંડમાં ભાષાની વિવિધતાની જરૂરિયાત સંદર્ભ સહ સમજાવો.
૨. ભાષાનો અધોગતિ અને ઉદ્ભવગતિનો સિદ્ધાંત કૌશલ્યોના આધારે સમજાવો.
૩. શાળાનો વર્ગખંડમાં થતાં સંવાદનું સ્વરૂપ ઉદા.સહ સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન ૫. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૧૪

૧. સાંસ્કૃતિક વિકાસ એટલે શું

૨. સમાજ અને ભાષાનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.

૩. જીવનમાં ભાષાની મહત્વતા શું છે ? સમજાવો.

૪. ભાષા અધિગ્રહણ એટલે શું ?

૫. 'સચિન માતાની વાત સાંભળતો નથી'તો આ વાક્યનું સ્પષ્ટીકરણ કરી કયા ભાષા કૌશલ્યોની અસર હશે તે સ્પષ્ટ કરો.

૬. વાંચનના પ્રકારો જણાવો.

૭. વર્ગમાં બહુભાષ્યતાની અધ્યયન પર અસર જણાવો.

૮. રાહુલના લેખનમાં ભૂલો પડે છે તો તેના કારણો જણાવો.

૯. ભાષાની ઐતિહાસિક ભૂમિકા જણાવો.

૧૦. વર્તમાનમાં શિક્ષકની બહુભાષિતા વર્ગખંડમાં જરૂરી છે ? તે અંગેના પરિબલો જણાવો.

IITE, Gandhinagar Affiliated North Zone B.Ed. Colleges

B.Ed. Sem-III Prelim Exam Dec.-2021

AE-1 -Assessment and Evaluation In Learning

Duration : 03:00 Hours

Total Marks : 70

પ્રશ્ન ૧ (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો. 08

1. મૂલ્યાંકનનું અર્થ સમજાવી મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયાના સોપાનો વિસ્તારથી સમજાવો.

૨. મૂલ્યાંકનના સિદ્ધાંતોની વિસ્તારથી ચર્ચા કરો.

૩. સતત અને સર્વાંગ્રહી મૂલ્યાંકનની ચર્ચા વિસ્તારથી કરો ઉદાહરણ સાથે.

(બ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો. 06

૧. મૂલ્યાંકનના સિદ્ધાંતો વિસ્તારથી સમજાવો .

૨. અધ્યયન માટે આકલન અને અધ્યયન તરીકે આકલન ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

૩. આકલન અને મૂલ્યાંકન વચ્ચે તફાવતની ચર્ચા કરો .

પ્રશ્ન ૨ (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો. 08

1. પરીક્ષાના પ્રકારો વિસ્તારથી ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

૨. બ્લુ પ્રિન્ટની વ્યાખ્યા આપો અને ૩૦ માર્ક્સનું બ્લુપ્રિન્ટ બનાવો તમારા પસંદના વિષય સાથે.

૩. આદર્શ પ્રશ્નપત્રની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

(બ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો. 06

૧. પ્રશ્નાવલીની સંકલ્પના ટૂંકમાં સમજાવીને એના લાભ અને ગેરલાભ લખો.

૨. આકલનની તકનીકીઓના બે નામ આપીને વિસ્તારથી ચર્ચા કરો.

૩. મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની સંકલ્પના આપી એના લાભ અને ગેરલાભ લખો.

પ્રશ્ન ૩ (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો.

૦૮

૧. શ્રેણીની વ્યાખ્યા આપી એના પ્રકારની ચર્ચા ઉદાહરણ સાથે કરો .
૨. મધ્યકની વ્યાખ્યા આપી મધ્યવર્તી સ્થિતિમાનનાં માપો જણાવો.
૩. પ્રમાણિત વિચલન શોધવાનું સુત્ર જણાવો. નિચે આપેલા આવૃત્તિ વિતરણ પરથી સરાસરી વિચલન અને પ્રમાણિત વિચલન શોધો.

પ્રાપ્તાંક	૩૪-૩૬	૩૧-૩૩	૨૮-૩૦	૨૫-૨૭	૨૨-૨૪	૧૯-૨૧	૧૬-૧૮	૧૩-૧૫	૧૦-૧૨	૭-૯
આવૃત્તિ	૫	૯	૧૩	૧૯	૨૩	૨૦	૧૬	૧૦	૭	૫

(બ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો.

૦૬

૧. સ્પિયરમેન ક્રમાંક તફાવત પદ્ધતિના ગુણ-દોષ જણાવો .
૨. શતાંશસ્થ અને પ્રતિશતક્રમાંકનો અર્થ સ્પષ્ટ સમજાવો.
૩. નીચે આપેલી માહિતી પરથી મધ્યક, મધ્યસ્થ અને બહુલક શોધો.

પ્રાપ્તાંક	૯૦-૯૯	૮૦-૮૯	૭૦-૭૯	૬૦-૬૯	૫૦-૫૯	૪૦-૪૯	૩૦-૩૯	૨૦-૨૯	૧૦-૧૯
(X)									
આવૃત્તિ	૪	૬	૭	૮	૧૦	૯	૮	૭	૬
(Y)									

પ્રશ્ન-૪ (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો.

૦૮

૧. પસંદગી આધારિત કેડિટ પ્રણાલી (CBCS)ની કાર્યપ્રણાલીના ઘટકોની ચર્ચા કરો.
૨. મૂલ્યાંકનની એકસમાન પ્રણાલી એટલે શું ? આ પ્રણાલીનું પરીક્ષણ માળખું જણાવો.
૩. ઓનલાઈન પરીક્ષાની સંકલ્પના જણાવી આ પરીક્ષાની જરૂરિયાત અને તેના ફાયદા જણાવો.

(બ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો.

૦૬

૧. ઓપન બુક પરીક્ષાની સંકલ્પના, જરૂરિયાત અને લાભ સમજાવો.
૨. ઓલિમ્પીયાડ પરીક્ષાના ફાયદા જણાવો.

૩. સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનનાં ગુણ અને દોષની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન ૫. નીચેના દસ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૧૪

૧. માપન એટલે શું .
૨. માપન અને મૂલ્યાંકન વચ્ચે તફાવત લખો.
૩. લેખિત પરીક્ષામાં પ્રશ્નોનાં પ્રકાર જણાવો.
૪. સ્વ-આંકલનનાં લાભ લખો.
૫. મધ્યસ્થ એટલે શું .
૬. નિચે આપેલા પ્રાપ્તાંકો પરથી મધ્યક, મધ્યસ્થ અને બહુલક શોધો

૩૨,૩૪,૨૯,૧૯,૩૮,૩૭,૩૬,૪૦,૪૨,૩૯

૭. સરેરાશ વિચલન એટલે શું ? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
૮. સિદ્ધી કસોટીના લાભ અને ગેરલાભ લખો.
૯. નિદાનાત્મક કસોટીની વ્યાખ્યા આપો .

૧૦ સામાજિકતામિતી એટલે શું ?

IITE, Gandhinagar Affiliated North Zone B.Ed. Colleges

B.Ed. Sem-III Prelim Exam Dec.-2021

Paper Code LPC 3 : Hindi Language

Duration : 02:00 Hours

Total Marks : 35

Instructions : (1) All questions are compulsory. options are interal.

(2) Marks will be deducted for irrelevant matter.

Q.-1 (A) निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी दो का उत्तर करीब ४०० शब्दों में दीजिए ।

०८

१. अपनी महाविद्यालय में मनाये गये २६ जनवरी के गणतंत्र उत्सव का वाकप्रवीणता तैयार कीजिए ।

२. राजभाषा हिंदी का महत्व समजाकर घर के संवाद के रूपमें उपयोगिता बताए ।

३. समास का अर्थ देकर कोई भी दो समास उदा.के साथ स्पष्ट कीजिए ।

(B) निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी दो का उत्तर करीब २५० शब्दों में दीजिए ।

०६

१. भाषा समृद्धि के लिए विभिन्न भाषातत्वों का उदा.देकर समजाए ।

२. भाषण में संवाद कला का स्वरूप बताए ।

३. निम्नलिखित पंक्तिकी समज दीजिए ।

विधा धन उधम बिना ,कहौ जू पावे कौन ।

बिना हलाये न मिले,जहा पंखा को पौन ॥

Q.-2 (A) निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी दो का उत्तर करीब २५० शब्दों में दीजिए ।

०८

१. पठन कौशल्य कामहत्व बताकर विभिन्न प्रकार स्पष्ट कीजिए ।

२. श्रवण-कथन कौशल के विकास की क्रियाए बताए ।

३. वर्तमान बच्चे लेखन कला की आवश्यकता स्पष्ट कीजिए ।

Q.-2 (B) निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी दो का उत्तर करीब २५० शब्दों में दीजिए ।

०६

१. श्रवण कौशल का अर्थ स्पष्ट करके शिक्षक वर्गमे नवीनता का प्रयास समझाइए ।

२. सचिन के लेखन कौशलमें त्रुटी अधिक है इस अवरोध दूर करने का प्रयास बताइए ।

३. हिंदी भाषा का शिक्षक की वाकप्रवीणता के लक्षण स्पष्ट कीजिए ।

Q.3 किसी भी सात प्रश्न का उत्तर दीजिए ।

०७

१. गुजरातमें हिन्दी भाषा के प्रचार -प्रसार की संस्थाए बताकर ,हिन्दी प्रचार-प्रसार में योगदान बताए ।

२. कारकिर्दी के लिए प्रेरणा देनेवाला वाकप्रवीणता का वर्णन कीजिए ।

३.आपकी ननपसंद विद्यालय का वर्णन कीजिए ।

४.मातृभाषा के दिन उत्सव पर आप किस तरह संबोधन कार्यक्रम के सञ्चालन के रूपमें करेंगे ।

५.शब्द समूह के लिए एक शब्द -अपनी मर्जी से सेवा करनेवाला - सोने का सिक्का

६.समानार्थी - स्त्री - वीरता

७. भाषा के कौशल की क्रमिकता बताकर तसवीर के साथ स्पष्ट कीजिए ।

८. स्पष्ट उच्चराण के लिए वर्णमाला की उपयोगिता बताए ।

९. पढन कौशल के प्रकार लिखिए ।

१०. भाषा कौशल विकास के लिए कैसे कार्यक्रम आयोजित किया जा सकता है ।
